

Δημήτρης Παυλόπουλος

Μαρμαρογλύπτης έξω από το κτίριο της υπό ανέγερση Εθνικής Βιβλιοθήκης της Ελλάδας, π. 1890. Δεξιά, όρθιος με τα σχέδια στο χέρι, ο τήνιος εργολάβος Νικόλαος Μ. Περράκης

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΣΤΗ ΜΑΡΙΛΕΝΑ ΑΣΤΡΑΠΕΛΛΟΥ

«**Α**ν η Ελλάδα είχε κυβέρνηση, τα αρχεία και τα λατομεία θα ήταν αρκετά για να την κάνουν πλούσια». Από έγγραφο ο γάλλος μυθιστοριογράφος και δημοσιογράφος Εντιόν Αμπου (1828-1885) στις αρχές της δεκαετίας του 1850, υπονοώντας ότι η τέχνη της μαρμαρογλυπτικής δεν έχαιρε του σεβασμού και της προσοχής που της άξιζε στη χώρα. Είναι πολλά και ενδιαφέροντα όσα μπορεί να μάθει κανείς στο βιβλίο «**Από τον Ιερό Λόχο στον Κωνσταντίνο Β΄. Νεότερα αθηναϊκά γλυπτά**» (εκδόσεις Gutenberg – Γιόργος & Κώστας Δαρδανός) του Δημήτρη Παυλόπουλου. Πρόκειται για μια ενδελεχή μελέτη πάνω στο αντικείμενο και μάλιστα «καρπώ τριανκονταετούς μόθου» του αναπληρωτή καθηγητή της Ιστορίας της Τέχνης στο Πανεπιστήμιο Αθηνών, ο οποίος μέσα από την αναδίφηση ενός δυσπρόσιτου αρχαιολογικού υλικού από τον αθηναϊκό ημερήσιο και περιοδικό Τύπο του 19ου αιώνα, αλλά και από αρχεία τμηιακών μαρμαρογλυπτών, όπως το Αρχείο Περράκη, μας προσφέρει αποκαλυπτικές πληροφορίες για τα καλλιτεχνικά εργαστήρια, τους σπουδαίους γλύπτες και τα γλυπτά της Αθήνας, αλλά και τα ισχυρά πρόσωπα πίσω από τα μνημεία.

Κύριε Παυλόπουλε, τι προσθέτει η μελέτη σας στην ήδη υπάρχουσα βιβλιογραφία;

ΤΑ ΝΕΟΤΕΡΑ ΑΘΗΝΑÏΚΑ ΓΛΥΠΤΑ

Μια νέα έκδοση παρακολουθεί την πορεία της νεότερης ελληνικής γλυπτικής και αποκαθιστά λάθη και παραλείψεις σχετικά με την καταγραφή της

«Γνώριζα ότι έλειπε από τη βιβλιογραφία της ιστορίας της νεότερης ελληνικής τέχνης μια συνθετική προσέγγιση των νεότερων αθηναϊκών γλυπτών και των καλλιτεχνιών τους. Εως σήμερα, από τη δεκαετία του 1980 πιο πολύ, διαθέτουμε τόμους για τη νεοελληνική γλυπτική, γραμμένους από πανεπιστημιακούς καθηγητές, όπως ο Στέλιος Λυδάκης, ο Χρύσανθος Χρήστου, ο Μιλτιάδης Παπανικολάου, αλλά και από φίλτροντος ιστορικούς της τέχνης, όπως η Ζέττα Αντωνοπούλου. Συνειδητοποιούσα όμως

ότι στις αφηγήσεις αυτές κυριαρχούσε η παράθεση πληροφοριών και υλικού από τον ημερήσιο όσο και από τον περιοδικό Τύπο, καθώς και από διάφορα αρχεία, που ενίοτε αντιμετωπιζόνταν ως μόνες, αναμφισβήτητες και αλάνθαστες. Η προσωπική αίσθησή μου ήταν ότι μοιραία, αφού οι προσπάθειες αυτές ήταν αρχικές, είχαν γίνει υπερεκτιμήσεις δεδομένων, τα οποία επαναλαμβάνονταν χωρίς να διασταυρώνονται. Καθώς με την πάροδο των χρόνων χάνονται στοιχεία, βέλγηρα να αναλάβω το

επίμοχθο εγχείρημα να συγκεντρώσω και κυρίως να αξιολογήσω, όπως πρέπει να κάνει ο ιστορικός, όσα είχαν μέχρι σήμερα καταγραφεί».

Ωστόσο ποια ανάγκη σας ώθησε να γράψετε αυτό το βιβλίο τώρα, ύστερα από τριάντα χρόνια έρευνας;

«Υπάρχει μια σοβαρή, κρίσιμη αιτία: η αδιαφορία και η ακτηδία φορέων, όπως του Δήμου Αθηναίων, να ασχοληθούν με τα γλυπτά της πόλης μας. Σημειώνω ότι μουσείο του Δήμου Αθηναίων στο Μετς, το οποίο θα μπορούσε να αποτελέσει, εκτός από εκθεσιακό, και ερευνητικό χώρο για τη νεότερη ελληνική γλυπτική, παραμένει κλειστό. Αναφέρω και στο Μουσείο Γλυπτών και Ομοιομάτων της Λουκίας Γεωργαντή, που το βλέπει κανείς πάνω στην οδό Αναπαύσεως ερμητικά κλειστό μετά τον θάνατο του συζύγου της γλύπτριας. Δεδομένου ότι είχα γνωρίσει καλά τη σεμνή Λουκία Γεωργαντή και είχα την τύχη να μω' κατ' επανάληψη στον χώρο της, όπου κατοικούσε, μπόρα να βεβαιώσω ότι έχουν αποκλειστεί εκεί έργα και αρχαιολογικό υλικό της ίδιας, του γλύπτη πατέρα της και της ζωγράφου και γλύπτριας μητέρας της...».

Τελικά ποιες είναι οι απარχές της γλυπτικής στη νεότερη Ελλάδα και γιατί υπάρχει τόση σύγχυση γύρω από αυτή την παράμετρο;
 «Ως απρετηρία της νεότερης ελληνικής γλυπτικής προτείνω το 1833, που συμπίπτει και με την ίδρυση του νέου ελληνικού κράτους και που είναι αποδεκτό από τους ιστορι-

